

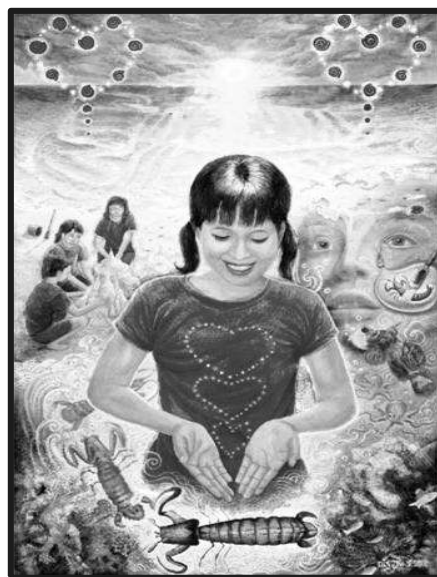
บทพระราชนิพนธ์ เรื่อง แก้วจอมแก่น ตอน ล่อกิ่ง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ตามรอยเจ้าฟ้านักอ่าน
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แก้วจอมแก่น
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

“แก้วจอมแก่น” เป็นเรื่องราวที่ทรงพระราชนิพนธ์ถ่ายทอดจากประสบการณ์ของ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ในขณะที่ยังทรงพระเยาว์บ้าง จากการจินตนาการของพระองค์เองบ้าง ประกอบกัน เป็นเรื่องราวของ “แก้ว” เด็กหญิงน่ารักวัยประมาณ ๙ ขวบ อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่น มีคุณพ่อ คุณแม่ที่รักใคร่เอาใจใส่ลูก ๆ เป็นอย่างดี พี่สาวที่เรียนเก่งคือ “พี่ไก่” ในวัยประมาณ ๑๓ ปี ที่ใฝ่ฝันอยากจะเป็นครู และน้องสาวหนึ่งคนคือ “น้องเล็ก” ในวัยประมาณ ๖ ปี ที่ชอบร้องเพลงเป็นงานอดิเรก

“แก้ว” เป็นเด็กที่มีความร่าเริงแจ่มใส มีความมั่นใจในตัวเองมีความเป็นผู้นำและความคิดสร้างสรรค์ จึงกลายเป็นเด็กแก่นและชนในสายตาของผู้ใหญ่ และมักจะเป็นหัวโจกในหมู่เพื่อนและผองเพื่อนอยู่เสมอ นอกจากนี้แก้วยังเป็นเด็กที่รักสัตว์และชอบเลี้ยงสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นหมา แมว ปลา อันแสดงถึงความเมตตาที่มีอยู่ในใจ แต่แก้วก็มักจะสร้างวีรกรรม ทั้งที่เป็นการทำดีบ้างและบางทีก็ทำให้ผู้ใหญ่ถึงกับสายหน้า แต่ก็ไม่มีใครโกรธแก้วได้ลงซักที

ซึ่งเนื้อเรื่องมักจะแฝงสาระหรือข้อคิดที่ไม่
หนักจนเกินไปสำหรับเด็ก ทั้งเรื่องของการ
เสียสละความมีน้ำใจและเห็นใจผู้อื่น และ
ยังกล่าวถึงวัฒนธรรมที่งดงามของชาวไทย
อีกด้วย แม้เวลาจะผ่านพ้นไปหลาย
ทศวรรษ คุณค่าอันงดงามทางปัญญาและ
อารมณ์ยังคงเด่นชัด ควรแก่การรับรู้เข้าใจ
ของเยาวชนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต

ตอนที่ ๑ ล่อกิ่ง

ปีนี้คุณพ่อคุณแม่ตกลงใจหอบลูกหอบหลานมาตากอากาศชายทะเล
เหตุที่พวกเราโชคดียังอย่างนี้ก็เพราะพี่ไก่สอบได้ที่หนึ่ง ส่วนแก้ว น้องเล็กนิด
น้อย (สองคนหลังนี้เป็นลูกชายคุณป้าจ้อย) เลยพลอยได้ไปด้วยในฐานะ
ผู้ติดตาม

เราลงไปเล่นน้ำกันตอนเช้าซึ่งเป็นเวลาที่คลื่นไม่แรงนัก แก้วชอบดำน้ำแล้ว
ลืมหูลืมตาสอดส่ายหาปลาที่บังเอิญว่ายผ่านมา บางทีกุ้งฝอยกระโดดมาโดนแขนขาทำ
ให้รู้สึกจิกจี้ เช้าวันแรกนิดจับปลาหมึกตัวเล็ก ๆ ได้เพราะเอามือไปถูกรูเข้า มันจะพ่น
น้ำหมึกสีดำออกมาเป็นเครื่องป้องกันตัวเองตามธรรมชาติ

ที่ชายหาดก็มีของเล่นสนุก ๆ หลายอย่าง เราชอบเก็บก้อนหินแบน ๆ
มาร่อนให้กระต๊อบผิวน้ำกระดอนหลาย ๆ ครั้ง ของใครกระดอนได้มากถือว่าคนนั้น
เก่งที่สุด เมื่อหัดเล่นใหม่ ๆ ก้อนหินจะหล่นจ๋อมหายไปในน้ำ น้องเล็กชอบเก็บ
เปลือกหอยมาติดกากับกระดาดประติ๊ดประตอยเป็นรูปดอกไม้สวย ๆ รูปหัวใจ
แล้วบอกว่าเอาไว้ให้คุณครูในวันวาเลนไทน์

“ฮิ ทำเป็นฝรั่งไปได้ชั้น ป.๒ นี่เป็นอย่างนี้ทั้งชั้น” แก้วอดค่อนไม่ได้ “นี่คงเห็นยายเอื้องเอาเปลือกหอยกลับมาติดเทียนไขเล็ก ๆ สีต่าง ๆ ให้คุณครูตอนวันคริสต์มาสนะซิ”

แก้วเองชอบหาเปลือกหอยทับทิมเอามาเล่นอีตักแทนเม็ดมะขาม เปลือกหอยทับทิมดีกว่าเม็ดมะขามเสียอีก เพราะเล็กกำลังดี แก้วภูมิใจนักหนาที่เป็นแชมป์อีตัก เพราะว่าถือเป็น “กีฬา” ไทยแท้ทีเดียว

ตอนบ่าย ๆ หลังอาหารกลางวันแก้วชวนพี่ ๆ น้อง ๆ “ไปล่อกั้งกันดีกว่า”

“อะไรนะ” น้องน้อยถามเสียงอู้อี้เพราะตอนเช้าเล่นน้ำนานไปหน่อย

แก้ววางตัวเป็นผู้ชำนาญการในเรื่องกั้งตั้งแต่อยู่กรุงเทพฯ แล้ว แก้วเคยไปถามเรื่องนี้จากน้ำไลซึ่งอธิบายได้ดียิ่งกว่าเห็น

“กั้ง ก็อ ไอ้ตัวยาว ๆ เอะ” แก้วหยุดคิดสักครู่หนึ่งแล้วจึงพูดต่อไปว่า “ไม่ใช่ยาวอย่างงูนะ เหมือน เอ้อ หนอนตัวโต ๆ มากกว่า สีขาว ๆ ดำ ๆ มีเปลือกเป็นปล้อง ๆ คล้ายกั้งนะ แต่ตัวแบนกว่า อยู่ในรู เราก็หาเศษเนื้อหรืออะไรขาว ๆ ล่อมันขึ้นมาจากรู”

“เอาเศษเนื้อที่ไหนล่ะแก้ว” นิดถาม

“ก็ไปขอที่ป่าแยมซิ” ป่าแยมเป็นแม่ครัวของคุณนายบ้านข้าง ๆ

น้องน้อยรีบพูดขึ้นว่า “จันเรารีบไปบ้านป่าแยมกันดีกว่า”

“ตกลง” ทุกคนรื้อขึ้นพร้อมกันและวิ่งต้อไปหาป่าแยม

“ป่าแยม ป่าแยม ขอเศษเนื้อสักนิดได้ไหมคะ เราจะเอาไปล่อกั้ง”
แก้วตะโกนเสียงดังฟังชัดกว่าใคร ๆ

“เอาไปล่อกั้งหรือจ๊ะ เออนี้เอาไป ตรงพังผืดนี่แหละ กั้งนี่ร่อนนะ ได้แล้วเอามาให้ป่าซิ จะทำให้กิน”

พอได้เนื้อแล้วทุกคนวิ่งต้อไปที่หาดทราย น้องเล็กหิ้วกระบุงพลาสติกใบเบ้อเริ่มวิ่งกระหืดกระหอบตามหลังมา

หาดทรายใกล้น้ำเต็มไปด้วยรูซึ่งแก้วแสดงความรู้ว่าเป็นรูกิ้ง ฟีโก่คนใจเย็น ที่สุดรับอาสาเป็นคนค่อย ๆ เอาเศษเนื้อแย่งลงไป สักครู่มีตัวอะไรตอดเหยื่อเบา ๆ

“มันมาแล้ว” ฟีโก่กระซิบ น่องน้อยไม่ฟังเสียง เอาเสียมเล็ก ๆ ที่เตรียมมา ตักเข้าเต็มแรงได้เจ้าสัตว์รูปร่างแปลกขึ้นมาครึ่งตัว

“ว้า! ตายเลย ตาหน้อยนี่” ทุกคนร้องลั่นโดยไม่ได้นัดหมาย

ลองอีกที คราวนี้แก้วเป็นคนล่า ฟีโก่รับเป็นคนตัก กั้งเริ่มตอดเหยื่อแล้ว ฟีโก่รออยู่สักครู่ก็บรรจงตักซ้ำ ๆ ผล...ตักได้ทรายเปล่า ๆ แถมกั้งตัวดีดิ้งเอาขึ้น พังผืดเนื้อไปตั้งครึ่งชิ้น ลองอีกทีตัวขาดครึ่งอีก ฟีโก่ชักใจเสีย “พ่อบอกว่าเรามา เทียวชายทะเลเฉย ๆ ไม่ควรมาเบียดเบียนใคร”

“เหอะน่า ก็เราจับเล่นนี่ ไม่ได้เอาไปกินอย่างป่าแถมว่านี่ เดี่ยวเราก็กินทั้ง มันก็ขุดรูลงไปใหม่” แก้วปลอบใจ

“ฟีโก่ว่ามันยังบาปกว่าเอาไปกินอีกแก้ว เราจับมันมาเล่นสนุก ๆ ธรรมดา สัตว์” ฟีโก่พูดแล้วก็วิ่งหนีไปโดยมีน้องเล็กวิ่งตามไปติด ๆ ตกลงเหลือนักล่ากั้งสาม คนเท่านั้น

พอพลาดท่าไปสองสามรูก็ชักชำนาญ นิเดเจ้าปัญญาคิดวิธีจับกั้งใหม่ คือเอา มือสอดไว้ใกล้ ๆ รู รอเวลากั้งขึ้นมากินเหยื่อก็กวาดมันไว้ ผลสุดท้ายเราได้กั้งเต็ม กระบุง

“เลิกเถอะ” แก้วว่า น่องน้อยเพ็งทั้งทะเลอย่างเสียดาย ตัวกั้งซึ่งอ่อนเพลีย เต็มที่ เพราะถูกขังอยู่ในกระบุงเป็นเวลานาน แทนที่จะรีบขุดรูอย่างที่เราคิดกลับ นอนลอยเป็นแพ

“ไปเที่ยวตลาดดีกว่า” แก้วตะโกนเรียกฟีโก่กับน้องเล็กซึ่งนั่งสร้างปราสาท ทรายกันอยู่เงียบ ๆ คินนั้นแก้วนอนไม่ค่อยหลับ ก็จะไม่หลับได้อย่างไรละ เพราะหลับตาครั้งใดก็เห็นแต่ภาพกั้งลอยอยู่ยับเต็มไปหมด แก้วคงไม่กล้าเล่นล่ากั้ง ไปอีกนาน